

ТУХАЙН ШАТНЫ СОНГУУЛИЙН
ХОРООНД

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Бурхантын гудамж-1, 14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.08.19 № 319

танай _____ -ны № _____ -т

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5.4-т заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд орон нутгийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох "Бие даагч Ж.Баярт-Од"-ын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Орон нутгийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигч нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт нийцүүлэн боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо, судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь орон нутгийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох "Бие даагч Ж.Баярт-Од"-ын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит, Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудит стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

009020518

Дүгнэлт

“Бие даагч Ж.Баярт-Од”-ын орон нутгийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт тусгасан зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

“Бие даагч Ж.Баярт-Од”-ын мөрийн хөтөлбөр (.....⁵..... хуудас)-ийг хавсаргав.

Хувийг: “Бие даагч Ж.Баярт-Од”-д

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ш.МӨНХБАЯР/

**МОНГОЛ УЛСЫН ИРГЭН ЖАГВАРАЛ
ОВОГТОЙ БАЯРТ-ОДЫН АЙМАГ, ОРОН
НУТГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ
СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

Дархан-Уул аймаг 2024 он

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬД
ОРОЛЦОХ МОНГОЛ УЛСЫЙН ИРГЭН ЖАГВАРАЛ ОВОГТОЙ БАЯРТ-ОД:**

- МОНГОЛ УЛСЫН ТУСГААР ТОГТНОЛ, БҮРЭН ЭРХТ БАЙДЛЫГ БАТАТГАН БЭХЖҮҮЛЖ, ҮНДЭСНИЙ ТҮҮХ СОЁЛ, ХЭЛ БИЧИГ, ӨВ УЛАМЖЛАЛАА ХАДГАЛАН, ТӨРИЙН ЗАЛГАМЖ ЧАНАРЫГ ДЭЭДЭЛЖ,
- АРДЧИЛАЛ, ХҮНИЙ ЭРХ, ЭРХ ЧӨЛӨӨ, ШУДАРГА ЁС, ҮНДЭСНИЙ ЭВ НЭГДЛИЙГ ЭРХЭМЛЭН,
- ХУВЬ ХҮН, ӨРХ ГЭРИЙН ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ, ӨМЧИЙН БҮХ ХЭЛБЭРИЙГ ДЭМЖИЖ, БАЯЛАГ БҮТЭЭГЧ, ЧИНЭЭЛЭГ ДУНДАЖ ДАВХРАГЫГ ӨРГӨЖҮҮЛЖ, БАЙГАЛИЙН БАЯЛАГЫН ҮР ШИМИЙГ АРД ИРГЭДЭД ТЭГШ ХҮРТЭЭХ ХАРИУЦЛАГАТАЙ НИЙГМИЙГ ШИНЭЧЛЭН ТОГТООНО.

МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Шинэчлэл бол хүний эрх, эрх чөлөөг хүндэтгэн нийгмийн бүхийл салбарт сайн өөрчлөлт төлөвшүүлэх үйл явц юм.

Нэг: Эдийн засгийн хөгжлийн талаар

1. Аймгийн нэгдсэн төсвийн тэнцлийг алдагдалгүй байлгаж, төсөв, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах хуримтлалын сангуудыг иж бүрнээр нь бүрдүүлж, хөрөнгөжүүлэх, хянах бодлогыг баримтална.
2. Төсвийн төвлөрлийг бууруулж, орон нутагт төсвийн эрх мэдэл олгож, хариуцлагыг нэмэгдүүлнэ.
3. Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлээс эцсийн бүтээгдэхүүн хүртэлх үе шатандбанк, санхүүгийн байгууллага, үйлдвэр, малчны хамтын ажиллагаа, уялдааг сайжруулан, үйлдвэрлэлийн үр ашгийг нэмэгдүүлж, малчны орон нутагтаа ажиллаж, амьдрахнөхцлийг дээшлүүлэх бодлого баримтлана.
4. Төр хувийн хэвшлийн, хамтын ажиллагаагаар экологийн эрүүл хүнс үйлдвэрлэх үндсэн нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
5. Газар тариалан эрхлэлтийг хөгжүүлж, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэн хүн амыг эрүүл аюулгүй, шим тэжээл сайтай дотоодын хүнсээр жигд, хүртээмжтэй хангах бодлого баримтална.
6. Хүнсний ногоо, жимс жимсгэний нэр төрлийг нэмэгдүүлэн хүлэмжийн аж болон туслах аж ахуйг хөгжүүлж, борлуулалтын нэгдсэн сүлжээг байгуулна.
7. Эрчим хүчний эрэлт, хэрэглээ, үйлдвэрлэл, борлуулалт, үр ашгийн зохистой харьцааг хангасан бодлого боловсруулна.
8. Хот байгуулалтын ногоон хөгжлийн стандартыг боловсруулна.
9. Хүн амын төвлөрөлийг сааруулах, шинэ төвлөрөл бий болгох зорилгоор Хот төлөвлөлтийн бодлогыг баримтлана.
10. Жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн ангиллыг оновчтой тодорхойлж, баялаг бүтээгчдийн бодит хэрэгцээнд үндэслэн төрөөс зорилтот дэмжлэг үзүүлэх бодлого баримтална.

- 11. Байгаль, соёлын өвийн голлох төвүүдэд жуулчлалын дэд бүтэц, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах, олон улсын тавцанд Монголын аялал жуулчлалын онцлог дүр төрхийг бүрдүүлэх, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц стандарт бүхий эко аялал жуулчлалын бүсүүд, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлж нэмэгдүүлэх бодлого баримтлагна.
- 12. Эдийн засаг дахь бүтээмжийн менежментийг шинэчилж ажил эрхлэгчдийн орлогыг 2 дахин нэмэгдүүлнэ.
- 13. Технологийн дэвшил болон инноваци шингэсэн дотоодын үйлдвэрлэлийг дэмжиж, өрсөлдөх чадварыг сайжруулах бодлого баримталж, хүнс, хөдөө аж ахуйн, хөнгөн үйлдвэрлэлийн бараа бүтээгдэхүүний экспортын эрх зүйн орчныг сайжруулна.
- 14. Стратегийн орд газруудын ашиглалтын болон хяналтын тогтолцоог сайжруулна.

Хоёр: Нийгмийн хөгжлийн талаар

- 15. Эрүүл мэндийн үндэсний төвүүдийг бүсчилж, нэгдсэн эмнэлэгүүдийг эрх зүй, эдийн засаг, засаглал, менежментийн хувьд бие даалган, удирдлагыг мэргэшсэн, улс төрөөс хараат бус, тогтвортой байх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.
- 16. Сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээг хүүхэд харах үйлчилгээ, гэр цэцэрлэг, байгууллагын дэргэдэх цэцэрлэг, гэрийн сургалтын хэлбэрээр өргөтгөж, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- 17. Багшийн хөдөлмөрийн үнэлэмжийг дээшлүүлж, ажиллах нөхцөлийг сайжруулан багш бэлтгэх тогтолцоог чанаржуулна.
- 18. Их дээд сургуулиудын эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацийг хөгжүүлэхэд бодлого баримтлана.
- 19. Мэргэжлийн боловсрол эзэмшсэн буюу МСҮТ-д суралцаж байгаа монгол оюутнуудыг өндөр хөгжилтэй улс орнуудад дадлагажуулж, мэдлэг ур чадварыг нь сайжруулна.
- 20. Гарааны компаниудыг дэлхийн зах зээлд гарахад нь дэмжлэг үзүүлэх эрх зүйн орчинг бий болгоно.

21. Соёл шинжлэх ухааны салбарын ажиллагсдын хөдөлмөрийн үнэлэмжийг дээшлүүлнэ.

Гурав: Байгаль орчны хөгжлийн талаар

22. Ногоон хөгжлийн бодлогыг Монгол Улсын хөгжлийн тулгуур бодлогыг орон нутагт баримтлал болгоно.

23. Усны нөөцийн нэгдсэн менежментийг хэрэгжүүлж, усны нөөцийг хамгаалж, хомсдолоос сэргийлнэ.

Дөрөв: Төрийн албаны талаар

24. Төрийн албанд шинэчлэлт хийж, мэдлэг боловсролтой боловсон хүчнийг сонгон авах, тогтвортой ажиллуулах, хариуцлага тооцох тогтолцоог бүрдүүлнэ.

25. Мэргэшсэн, чадварлаг хууль сахиулах байгууллагатай байхын тулд цагдаагийн албаны сургалтын шинэ тогтолцоог бүрдүүлнэ.

26. Хуулийн байгууллагын ажилтнуудад хариуцлага тооцох механизмыг бий болгоно.

27. Төрийн байгууллага, албан тушаалтан, хувийн хэвшил, иргэний нийгэм, улс төрийн нам, бүлгийг авлигын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, олон нийтэд шударга ёсны үзэл санааг төлөвшүүлнэ.

28. Авлигыг үндсээр нь таслах хууль эрх зүйн орчныг бий болгоно.

29. Төрийн бараа үйлчилгээ худалдан авах Тендер шалгаруулах аргад шинэчлэлт хийж ил тод болгоно